

Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés a július 31- augusztus 06. közötti időszakra

Az előző hét közepén beköszöntő meleg időjárásnak köszönhetően többször is 30°C feletti értékeket mérhettünk napközben. A meleg napos időt péntek délutántól komolyabb esőzések szakították meg. Ennek eredményeképpen péntek délutántól hétfő hajnalig 40-80 mm csapadék hullott a borvidéken. Egyes területeken jégszemek is társultak a csapadékhoz. Melyek kisebb károkat okoztak a szőlőfürtökben. A jelentős mennyiségű csapadéknak köszönhetően egyes korai fajtáknál 1-2 szőlőszemen bogyórepedés volt észlelhető. A nagy esőzések következtében felázott az ültetvények talaja, ez pedig nehezíti a gépi és a kézi munkák elvégzését. Az előrejelzések a következő napokra is csapadékos napokat jeleznek. Ez tovább nehezítheti az aktuális teendők elvégzését. A növényvédelmi kezelések előtt mindenképp tájékozódjunk a várható időjárásról.

Napégés szőlőbogyókon

Fenológia

Furmint és Hárslevelű esetében egyre több ültetvényben észlelhető a bogyók puhulása. Dűlőnként, fajtánként és művelésmódonként láthatunk eltéréseket a fejlettségi állapotban. A vesszők fásodása folyamatos. A legtöbb zöldmunkát már elvégezték az ültetvényekben. Ahol megkérték ezekkel a munkákkal ott a lehetőségek szerint végezzük el minél hamarabb ezeket a feladatokat. Alakítsunk ki szellős lombozatot, amely kedvezőbb körülményeket biztosíthatunk a fürtök számára, valamint pozitív hatással van a növényvédelmi kezelések hatékonyságára, illetve hamarabb megvalósul a lomb és fürtök felszáradása az esőkövet követően. Az ültetvényekben számos helyen látható a napégés tünete, a napsütés által közvetlenül ért bogyókon. Zöldmunka során kerüljük a lombzat túlzott mértékű ritkítását.

Furmint T85-ös fürt a Bakonyi dűlőben 2019.07.30-án

Lisztharmat

A legtöbb ültetvény nem vagy csak elenyésző mértékben találhatunk lisztharmatos termést. E bogyókat leginkább, 1-1 sűrűbb lombozatú tőke belsejében láthatjuk, ahol kevésbé éri a növényvédő szer a termést, vagy az ültetvény vizesebb hajlataiban észlelhetjük őket. Néhány ültetvényben, azonban komolyabb a fertőzés mértéke. Néhol a fertőzött leválogatását végzik.

A lisztharmat fertőzési nyomása továbbra is magas, a meleg (26-32°C), – és csapadéknak köszönhető kialakuló – párás időjárás hatására. Az elmúlt napokban napközben is 60-75%-os páratartalom volt mérhető. A viaszréteg kifejlődésével a bogyók esetében csökken a fertőzés veszélye. Azonban a fejlődésben lemaradt részek még fertőződhetnek. Mostantól egyre nagyobb jelentősége van a lombozat védelmének. A nem megfelelően védett, károsodott lomb negatív hatással van a termés beérésére. Az aktuális növényvédelmi kezeléseknél a kontakt hatóanyag mellé (kén, meptildinokap) még társítsunk felszívódó hatóanyagú készítményt (tebukonazol, miklobutanil, pyriofenon). Kontakt készítmények használata esetén kerüljük a 25°C fok feletti kijuttatást, a perzselés elkerülése érdekében. Ökológiai gazdálkodásban a kén készítményeket kiegészíthetjük olajos és kálium-bikarbonát tartalmú szerekkel.

Kései lisztharmat fertőzés tünete bogyókon

Peronoszpóra

A csapadékos időjárás hatására újabb fertőzés indult el a hétvégén. Az időjárás körülmények kedvezőek a kórokozó számára. Peronoszpóra esetén a levéltünetek minden ültetvényben észlelhetők, elsősorban a lombzat felső részén, a fiatalabb leveleken. A rendszeresen, megfelelő technológiával védett ültetvényekben azonban csak elvétve láthatóak a tünetek a lombzaton. Egyes dűlőben, ültetvényekben az idei esztendőben jelentős peronoszpóra fertőzés alakult ki. E területeken komolyabb termés kieséssel kell számolni. A fejlettebb fűtők túl vannak fogékony állapotukon. Elsődleges cél mostantól a lombzat védelme. A kezelések során peronoszpóra ellen a réz készítmények (rézoxiklorid, rézhidroxid) közül választunk. E hatóanyagok szövet erősítő hatással is rendelkeznek. E készítményeket használhatjuk ökológiai művelés során is.

Peronoszpóra tünete levélen

Botritisz

Kedvezően alakultak az időjárási körülmények e kórokozó tekintetében is. Az esős napok következtében a fertőzés nyomás magas szintre emelkedett. Ehhez társul még, hogy a zsendülő bogyók érzékenyek a fertőzésre. A következő napokban is csapadékos időjárásra van kilátás az előrejelzések alapján, ami továbbra is kedvező lesz a botritisz számára. Mindemellett a bogyót ért sérülések (molykártétel, jégverés, egyéb sérülések) is utat nyithatnak a fertőzésnek. Megelőző jelleggel, illetve, ahol tünetek megjelennek ott védekezésünk. Használhatunk kontakt (folpet) vagy felszívódó hatóanyagokat (pirimetanil, fenhexamid, ciprodinil, fludioxonil).

Feketerothadás

Az elmúlt napok csapadékos, párás és meleg időjárás kedvező volt a kórokozó számára, azonban a bogyók már nem fogékonyak a fertőzésre. A vizsgált ültetvényekben nem észleltünk újabb tüneteket sem bogyón, sem levélen. A védekezés nem indokolt. Azonban a lisztharmat ellen ajánlott hatóanyagok a feketerothadás ellen is védelmet biztosítanak (tebukonazol, miklobutanil).

Fekete rothadás tünete bogyón

Fakó rothadás

A betegség elsősorban jégverés után jelentkezik. Védekezésre alkalmazható a folpet, a pirimetanil. A réz-készítmények a kórokozó ellen nem hatásosak. Jégeső után a gyorsaságé a főszerep. A kezelések a kár bekövetkezése után 12-18 órán belül hatásosak. Egy nap elteltével a védekezés hatástalan.

Amerikai szőlőkabóca

Az elmúlt egy hétben nem, vagy csak kismértékben nőtt a fogott egyedek száma. Ebben a csapadékos időjárásnak van szerepe. Az imágók megfigyelésére sárga ragadós lapokat helyezünk ki az ültetvényekbe. A sárga ragadós lapok által nyomon követhetjük az imágók jelenlétét az ültetvényben. Továbbá a lárvák elleni hatékony védekezés esetén is érdemes alkalmazni ezeket a csapdákat, a szomszéd ültetvényekből esetlegesen áttelepülő imágók megfigyelésére. A lapok segítségével láthatjuk, hogy indokolt-e a védekezés az imágók ellen. Az egyedek számát 7-10 naponta kell feljegyezni. A lapok hatékonyságukat kb. 2 hétig őrzik meg, így ennél hosszabb ideig nem célszerű használni egy csapdát. A védekezési küszöbérték 4 egyed/lap/10 nap. 5 ha-os terület nagyságig hektáronként 3 db lapot kell kihelyezni, 5-10 ha esetében 2 db kell hektáronként, 10 ha-nál nagyobb tábla esetében 30db/tábla. A lapokat elszórtan kell kihelyezni. Védekezésre számos hatóanyag kö-

zül választhatunk (tau-fluvalinát, alfametrin, lambda-cihalotron, deltametrin, flupiradifuron). Ökológiai ültetvényekben a spinozad hatóanyag áll rendelkezésre. Szaporítóanyag előállító területeken a kártevő ellen kötelező a védekezés, a kabóca jelenlététől függetlenül.

Amerikai szőlőkabóca imágó a sárga lapon

Amerikai lepkekabóca

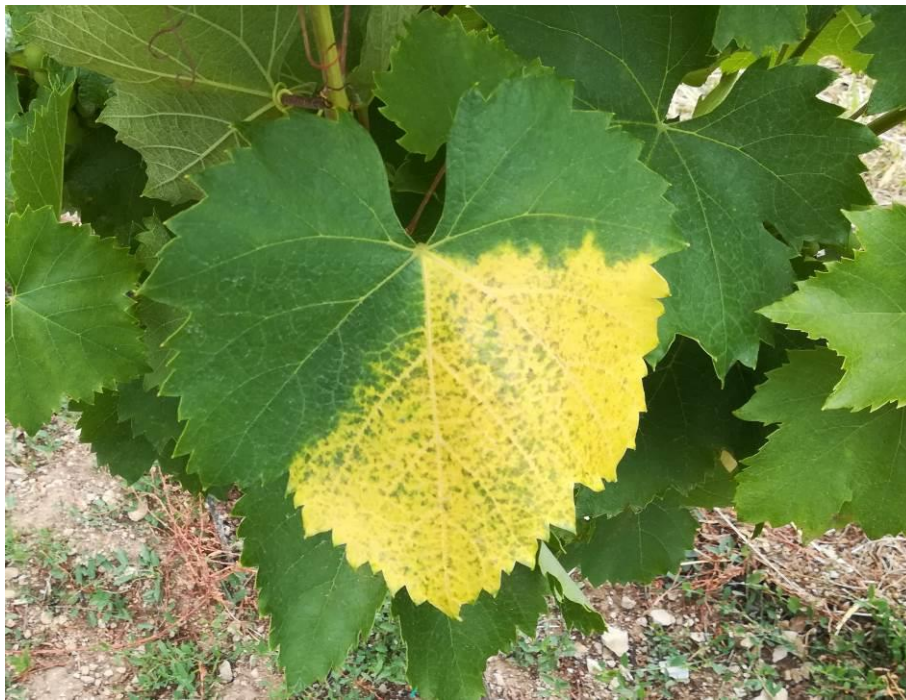
A kártevő imágó láthatóak már az ültetvényekben. Külön védekezés nem indokolt a lepkekabóca ellen. Az amerikai szőlőkabóca elleni kezelések védelmet nyújtanak a lepkekabóca ellen is.

Tarka szőlőmoly

A kihelyezett csapdák nem fogják a tarka szőlőmoly egyedeit. A lárva károsítás mértéke a vizsgált ültetvényekben minimális mértékű. A védekezés nem indokolt a károsító ellen.

Szilva-takácsatka

Az atka károsítása nyomán a sárguló levelek észlelhetőek néhány ültetvényben. A tünetek erősödése látható. Súlyos károsítás esetén korai lombvesztés következhet be. A védekezésre speciális atkaölő készítményeket használjunk (abamektin, spirodiklofen). A szilva-takácsatka elleni védekezéskor különösen fontos a jó permetezési technológia. A kártevő a levélfonáki oldalán, védett helyen található meg. Kezeléskor ügyeljünk a megfelelő lé mennyiség és a jó borítottság elérése.

Szilva-takácsatka károsítása levélen

Szőlő-gubacsatka

A kismértékű károsítás látható egyes ültetvényekben. A védekezés nem indokolt a kártevő ellen. Csak komolyabb mértékű fertőzés esetén védekezzünk, ekkor speciális atkaölő készítményeket alkalmazzunk.

Szőlő-gubacsatka károsítás

Kígyóaknás szőlómoly

A károsító kártétele kis számban látható egyes ültetvényekben. A védekezés nem indokolt, azonban a károsítás mértékét kövessük figyelemmel. Csak szükség esetén védekezzünk (metoxifenozyd, emamektin-benzoát).

Fás betegségek

A fás betegségek tünetei elszórtan szinten minden ültetvényben látható. A fás betegség okozója többféle gomba is lehet, ezért a megjelenési formája is változatos. A fertőzött tőkétet célszerű megjelölni. E tőkétet a metszés előtt az egészséges részig kell visszavágni, továbbá sebkezelés alkalmazása szükséges a vágási felületen. Az elhalt tőkétet azonnal vágjuk ki és égessük el.

Fás betegség levéltünete

Vadkár

A zsendülés időszakától a vadak károsítására is oda kell figyelnünk. Elsősorban az erdő közeli ültetvényekben. Több vadriasztó készítmény is a rendelkezésünkre áll a károsítás elkerülésére, mérséklésére (pl. perlit+fakátrány+etil-merkaptán/n-vajsav), illetve emberi haj is kihelyezhető a szőlősorokba.

Gyomszabályozás

Fordítsunk kellő figyelmet az ültetvények gyomszabályozására is. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párásabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozóknak kedvezőbb feltételeket teremt. A soraljak gyomirtására a soraljművelő gépeket vagy végső esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell kerülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól elvégzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen, azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Élő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijuttatni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorközök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
2019.07.23-29.		
Sátoraljaújhely Szemszúró	22,69	31

Sárospatak Királyhegy	22,96	-
Hercegkút Hosszúhegy	21,96	-
Tolcsva Nyakvágó	22,4	25,2
Erdőbénye Lócse	22,37	77,9
Vámosújfalú Rány	22,14	61,1
Olaszliszka Haraszt	23,2	79,2
Szegi Poklos	22,96	42,6
Tarcal Bakonyi	22,06	47,2
Tokaj Hétszőlő	22,63	55,1
Bodrogkeresztúr Dereszla	22,04	56,7
Mád Juharos	22,47	38,2
Mád Úrágya	22,94	56,5
Tállya Nyergesek	22,36	-
Abaújszántó Kassaváros	22,63	44,8

Várható időjárás 2019.07.31-08.06.

Az előrejelzés alapján holnaptól néhány fokkal visszaesik a hőmérséklet. A jövő hét elejéig napközben 23-27°C-ot mérhetünk majd. Vasárnap kivételével pedig minden nap számíthatunk záporokra, zivatarokra.

Pableczki Bence
Nővényorvos